

Què fer a Cabó

1 – Mare de Déu de la Concepció

Sant Petit edifici molt malmès, utilitzat com a capella. Consta de dos cossos situats un darrere l'altre seguint el mateix eix; el primer, per on s'accedeix, és de la mateixa ampla que el segon, el qual és més alt i més llarg. Tots dos cossos estan coberts amb volta de canó. La obertura de la porta principal és rodona però està tapiada el terç esquerra i té un petit banc a la dreta quedant al centre una porta rectangular. Té un campanar d'espadanya d'un sol ull. El parament és de pedres irregulars unides sense fer filades.

2 – Sant Miquel del Vilar

Església d'una nau amb absis quadrat i coberta amb volta de canó. Posteriorment es va construir un mur que separa l'absis de la resta de l'església i aquest es va servir com a sagristia. La planta és trapezoïdal. Al mur de ponent s'obre la porta principal, d'arc de mig punt, i per sobre hi ha una finestra de doble esqueixada i, rematant la façana, el campanar d'espadanya de dos ulls.

L'església també es va ampliar amb la construcció d'una rectoria adossada al mur nord de l'església. La coberta és de teula a un sol vessant amb el pendent cap al mur de migdia. L'absis també té coberta a un sol vessant però orientada a nord.

L'església podria haver estat bastida a finals del segle X inicis del segle XI.

La primera menció documental del lloc del Vilar és del 929 i formava part del patrimoni dels Caboet. L'església de Sant Miquel és esmentada l'any 1090 en el document de dedicació de l'església de Santa Maria d'Organyà. Encara té les funcions parroquials però depenent de la parròquia de Coll de Nargó.

3 – Pont i aqüeducte de Boixadera

El pont i l'aqüeducte de la Boixadera són dues estructures superposades que travessen el riu Cabó a mig camí entre els nuclis de Cabó i el Vilar de Cabó. S'accedeix al pont des de la casa de la Boixadera, a la qual s'hi arriba des d'un trencall situat al nord de la carretera d'Organyà a Cabó, passat un quilòmetre del nucli del Vilar en direcció a ponent.

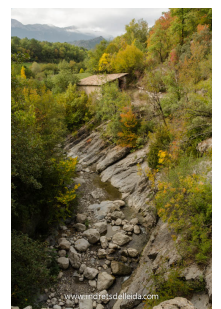
El pont consta d'un sol ull en arc de mig punt rebaixat, que es recolza sobre dues roques situades a cadascuna de les ribes, amb l'arrencada situada a certa alçada del fons del congost. L'arc de l'ull del pont està construït amb carreus de pedra calcària, més o menys perfilats d'acord amb un patró aproximadament ortogonal i col·locats en disposició racial.

L'aqüeducte de sis arcs se sustenta sobre vuit pilars de secció quadrangular, d'uns 35 cm d'ample, aixecats sobre la vora del pont que mira a llevant. El canal de conducció de l'aigua és sostingut per set arcs rebaixats que es disposen sobre aquests pilars. L'aparell de l'aqüeducte és fet a base de carreus de pedra calcària toscament desbastats en el cas dels elements de sustentació, i de pedra tosca en el cas dels arcs. En una fase posterior el canal de conducció de l'aigua va ser cimentat.

4 – Molí de Boixadera

El molí és un edifici de planta rectangular orientat en sentit nord-est - sud-oest i adaptat al desnivell del vessant on està construït. Presenta una coberta de teula d'un sol vessant, refeta recentment. Al nivell de l'arrencada de la coberta i un trebol de fusta que separa el recinte del molí en dos nivells: l'inferior, que és de el de la mòlta pròpiament dit, i un espai sota teulada.

La maquinària del molí es troba en un estat força acceptable. Es tracta d'un molí de dues moles que conserva la cabra que serveix per canviar la mola volandera, dues tremuges de fusta per on es buidava el gra, i dos riscles o caixes, també de fusta, que acullen les dues moles volanderes, situades sobre una plataforma sobre elevada dins de la planta de l'edifici, a la qual s'accedeix pujant tres graons.

Què fer a Cabó

No coneixem dades cronològiques de la construcció del molí. Pel lloc on està emplaçat així com les característiques de les moles fan pensar en una instal·lació del segle XIX. Se sap que existia un molí de Boixadera en funcionament entre 1882 i 1883.

Durant el segle XX es feia servir només després de la collita. Segons fonts orals hi portaven a moldre el gra més dolent, el que quedava al fons després de la batuda barrejat amb les pedretes. Aquesta farina es feia servir per a alimentar les gallines.

5 – Sant Isidre i Sant Serni de Cabó nou

L'església parroquial de Sant Serni de Cabó Nou es troba als afores del nucli de Cabó. L'església es va construir l'any 1950, ja que l'antiga església romànica quedava massa allunyada de la població.

Es tracta d'un edifici religiós de recent construcció i que substitueix a l'antiga parròquia romànica de Sant Serni de Cabó. L'església, d'estil neoromànic, és d'una nau coberta amb volta de canó i amb teulada a doble vessant. A la façana principal s'obre la porta d'arc de mig punt amb quatre arcades en degradació i, tota la porta, està emmarcada per un rectangle rematat en una cornisa; per sobre hi ha una petita rosassa. Al costat s'aixeca el campanar que és una torre de quatre pisos, l'últim amb finestres geminades d'arc de mig punt, i cobert amb teulada a quatre vessants. El parament és de pedres irregulars excepte les pedres cantoneres que són carreus regulars.

6 – Ajuntament

7 – Sant Serni de Cabó

L'estructura arquitectònica que presenta aquest edifici fa pensar que el projecte inicial hagués pogut estar modificat abans d'acabar l'obra o bé al cap de poc de finalitzar-la. Es tracta d'una església de nau única coberta amb volta de canó i capçalera amb dos absis, orientats a nord i oest, amb finestres de doble esqueixada (una a l'absis nord i tres al de ponent). El darrer tram de la nau, davant els absis, es cobreix amb cúpula d'arestes molt suaus. Exteriorment aquesta cúpula es correspon amb un cimbori de planta quadrangular amb un campanar d'espadanya de dos ulls. Al costat est de la capçalera no hi ha absis sinó un arc paretat que coincideix, a l'exterior, amb les restes d'una nau. Façana amb porta d'arc de mig punt amb petit rosetó al damunt. Aparell de carreus ben escairats, disposats en filades uniformes i regulars amb façanes arrebossades i voltes interiors fetes de formigó de calç. No hi ha elements escultòrics ornamentals. La situació dels finestrals de l'absis reforça la idea que el projecte inicial era el de l'església d'una nau orientada de llevant a ponent, acabada amb una capçalera trevolada en la qual l'absis de ponent n'era el principal.

Cabó és esmentat a l'acta de consagració de la Seu d'Urgell el 839. L'any 1017, Cabó, apareix esmentat com a nucli de població en documents procedents de la col·legiata d'Organyà. Des de mitjans de segle X la vall de Cabó estava sota el domini dels Caboet, senyors, també de la vall de Sant Joan. Al segle XII el domini d'aquesta vall passà a mans de l'església d'Urgell. L'any 1548 la vall fou incorporada a la corona de manera que esdevingué domini reial. Tot i l'abundància de notícies documentals sobre la vall de Cabó, hi ha poques referències a l'església de Sant Serni. Va ser l'església parroquial fins que se'n va construir una de nova al centre urbà, Sant Isidre i Sant Serni de Cabó Nou.

8 – Sant Bartomeu de Favà

Edifici religiós d'una nau coberta amb volta de canó, sota una teulada que s'allarga fins a cobrir l'absis, que és de forma quadrada i està encarat a ponent. La façana principal té una porta d'arc de mig punt adovellada, una finestra de doble esqueixada per sobre i, coronant la façana, un campanar d'espadanya de dos ulls. Al mur sud es troba la sagristia. Sobre l'arc absidal es troba la data 1780 que correspon a una reforma que es va fer a l'església.

La vila de Favà apareix documentada per primera vegada l'any 867. La capella es menciona en la dècima de 1391, dins del deganat d'Urgellet, però no es diu la seva advocació. L'any 1575 apareix com a sufragània de Sant Serni de Cabó.

Què fer a Cabó

1 a 6 – Dòlmens de la Vall de Cabó

L'existència de monuments megalítics a la vall demostra l'existència de pobladors a la Vall des d'èpoques prehistòriques. Això no és d'estranyar, donada la riquesa natural de la vall, la seva extensió i que és poc elevada en comparació amb les valls prepirinenques dels voltants, i per tant menys freda. Entre els megàlits o dolmens documentats són d'est a oest: Dolmen de Cal Llauna, Dolmen de Colomera, Dolmen del Mal Pas, Dolmen de l'Oliva, Dolmen de Pedracabana i Dolmen de Favà. En total són sis dòlmens la majoria dels quals van ser construïts entre el 2000 i el 1500 abans de Crist.

– Festa del batre

Cada primer dissabte d'agost ens reunim a Cabó per batre el blat segat a El Vilar per la festa de la sega. Estenem les garbes a la plaça i fem passar els animals per anar desgranant el blat mentre es va remenant perquè quedi tot ben batut. Al final es retira la palla i queda el gra a terra. Finalment es venta i ja podem omplir els sacs.

– Festa de la sega

Cada primer dissabte de juliol ens reunim per recordar i reviuir els temps passats. Amb la dalla, el volant, l'esclopet i el garrot a la mà anem tots cap al bancal. Un cop picada la dalla i esmolat el volant, els segadors experts i algun que altre afeccionat, comencen a segar el blat i a fer les primeres gabelles. Mentre els segadors segueixen sense repòs, els menuts i la gent gran fan els venciells i els més forts lliguen les garbes.

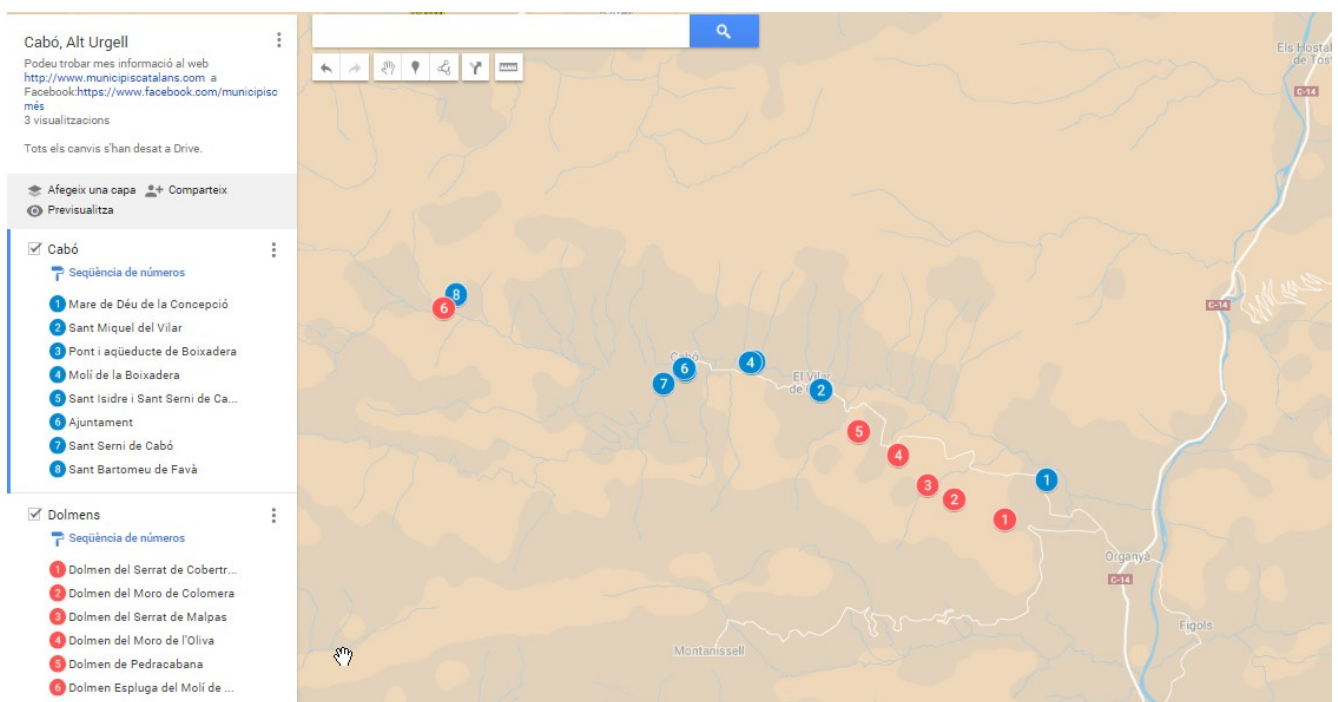
I quan un segador ho creu oportú, crida a tothom a beure i a fer un mos. Recuperades les forces, continuen lligant les garbes per acabar fent els cavallons.

Informació:

<http://cabo.ddl.net/>; <https://www.alturgell.cat>; <http://www.indretsdeleida.com/>; <http://ca.wikipedia.org>;

Enllaç mapa punts d'interès:

<https://drive.google.com/open?id=1GE0MsL24f5KoARaIdbY2rLNQegwsaNmQ&usp=sharing>

Què fer a Cabó

